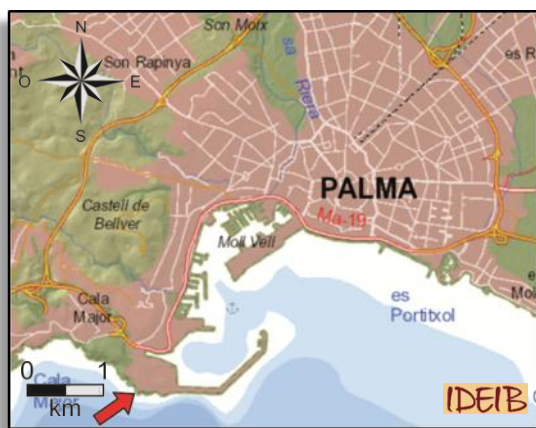

MA33PA

698002

Estromatòlits de Portopí

Situació

Municipi:

Palma

Coordenades UTM
(31N ETRS89):

X: 46721
Y: 4377351

Dificultat i durada

Accés

Des de l'aparcament que hi ha a l'accés al Dic de l'Oest del port de Palma, just abans de la desviació al Castell de Sant Carles; botau la tanca de devora la bardissa que es troba al començament de l'aparcament (s'hi veu un camí que descendeix).

Interès principal

Paleontològic

Interès secundari

Sedimentològic, estratigràfic

Descripció de la localitat

Als penya-segats propers al Dic de l'Oest del port de Palma és possible observar els estromatòlits de la Unitat Terminal del miocè superior.

Vista general de l'aflorament i detall d'un tall transversal d'una estructura estromatolítica.

Es tracta d'estructures en forma de monticle fabricades per cianobacteris que indueixen la precipitació de carbonats en capes superposades sobre un substrat fix.

Malgrat que avui dia la presència d'aquestes en els ecosistemes és residual (Austràlia és on hi ha els millors exemples), els estromatòlits han format esculls per tot el món des de fa uns 2500 Ma, encara que les primeres evidències biològiques són més de 1000 Ma més antigues.

La seva importància rau que són els principals responsables de l'enriquiment d'oxigen en l'atmosfera, mitjançant fotosíntesi, indispensable per a la major part de formes de vida.

Són organismes que es desenvolupen en condicions d'alta salinitat, la qual cosa els converteix en importants indicadors paleoclimàtics.

Detall de doms d'estromatòlits seccionats, amb la superposició de làmines de carbonat.

En el cas de Portopí, els estromatòlits són de fa uns 6,0 Ma i s'emmarquen entre la formació dels grans esculls de coral del miocè superior i la gran dessecació de la Mediterrània, que marca el final d'aquesta època geològica. Els de més mida superen els tres metres d'altura i el metre de diàmetre.

La unitat estratigràfica descrita pertany a la Formació Santanyí, zona on aquest miocè terminal està més ben representada. Aquesta formació geològica, també anomenada Complex Terminal, té continuïtat al lloc per sobre dels estromatòlits.

Si es remunta el penya-segat per la part sud-est (on hi ha unes escales excavades a la roca) es poden observar uns nivells rics en fòssils de cucs de tub, ostones i pectínids (bivalves semblants a les vieires actuals).

Nivells de cucs de tub i d'ostreïds

Per damunt aquests se situa l'anomenada Unitat Oolítica. El component principal d'aquesta unitat són els oòlits, partícules de sediment que, estant en suspensió en un medi aquàtic, van ser recobertes per capes de carbonats fins a formar petits cossos esfèrics, observables en la pedra amb una lupa. Aquesta unitat presenta diversos tipus d'estratificació per mor d'un medi en moviment causat pels corrents marins i esdeveniments de tempesta.

Unitat oolítica en la part superior dels penya-segats.

Per saber-ne més

FORNÓS, J.; MARZO, M.; POMAR, L.; RODRÍGUEZ-PEREA, A., 1991. *Evolución tectónico-sedimentaria y análisis estratigráfico del Terciario de la isla de Mallorca*. Universitat de Barcelona. 145 p.

JENKYN, H. C.; SELLWOOD, B. W.; RODRÍGUEZ-PEREA, A., 1990. *A field excursions guide to the Island of Mallorca*. The Geologists Association. 93 p.

Recomanacions

És aconsellable dur gorra, aigua i calçat còmode.

El recorregut es pot fer en qualsevol època de l'any, encara que convé evitar visitar-lo en moments de temporal marítim fort, ja que és una zona d'embranchida de l'onatge.

No desaprofiteu l'oportunitat de visitar el Castell de Sant Carles, una construcció militar històrica situada als redols d'aquest LIG.